

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали X ювілейної Всеукраїнської
навчально-наукової конференції з міжнародною участю**

**«КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМА
ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ
(ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ) НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ НА НОВОМУ ЕТАПІ»
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

**18–19 квітня 2013 року
м. Тернопіль**

ЧАСТИНА 1

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2013

<i>Ю. В. Цисар, О. А. Андрієць</i> ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ У СТУДЕНТІВ ІІ КУРСУ ДО ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛІВ СЕРЕДОВИЩА «MOODLE»	533
<i>Г. В. Чайка, Д. Г. Коньков, О. І. Яцина</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ФОРМ ОБЛІКУ УСПІШНОСТІ ТА ВІДВІДУВАННЯ ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ В УЧБОВИЙ ПРОЦЕС	534
<i>Л. Черепакіна, М. Козутницька, Т. Баутіна</i> ЗНАННЯ СТУДЕНТІВ ПРО ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ	535
<i>В. Г. Черкасов, Ю. Б. Чайковський, Н. О. Мельник, І. В. Дзевульська</i> ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	537
<i>Г. В. Чернега, А. Г. Каплаушенко, С. О. Похмьолкіна, І. О. Юрченко</i> ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НА КАФЕДРІ ФІЗКОЛОЇДНОЇ ХІМІЇ ЗДМУ	539
<i>Г. П. Черненко, Н. М. Черноусова</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	541
<i>О. В. Шальнова-Козаченко</i> СУЧАСНА ЛЕКЦІЯ: ВИМОГИ, ЗАВДАННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ	542
<i>А. В. Шевеленкова, Н. А. Левицька, М. М. Чеснокова, О. В. Кондрусіна</i> ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ	544
<i>В. І. Шепітько, А. В. Пирог-Заказникова, С. М. Білаш, Г. А. Єрошенко, О. Д. Лисаченко, О. В. Вільхова, Л. Б. Пелипенко, О. С. Якушко, Н. Ф. Єрєміна</i> ПОЄДНАННЯ КЛАСИЧНИХ ТА НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ НА НОВОМУ ЕТАПІ	545
<i>В. М. Шимон, О. О. Болдіжар, М. М. Василиць, М. В. Шимон, О. М. Вайнагії</i> СУЧАСНЕ БАЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ „ТРАВМАТОЛОГІЯ ТА ОРТОПЕДІЯ” В РАКУРСІ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ	547
<i>Л. М. Шинкура, О. І. Олар</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТАМИ ІІ КУРСУ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ «ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА», «ПЕДІАТРІЯ» З ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЧНА ІНФОРМАТИКА»	550
<i>Н. М. Шумко, Ю. М. Верпук</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	550
<i>В. А. Штанько, С. А. Тихонова, О. В. Хижняк</i> ГРАФІЧНЕ ВІДТВОРЕННЯ ЗНАТЬ ТА НАВИЧОК ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ	551
<i>А. Г. Шульгаї</i> ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ – СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПЕРШИХ КУРСІВ ДО МАЙБУТНІХ КЛІНІЧНИХ (ПРОФІЛЬНИХ) ДИСЦИПЛІН	553
<i>Т. Є. Шумна, В. І. Мазур, І. В. Солодова, Т. Г. Бессікало</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ПЕДІАТРІЇ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	557

презентації. По-друге, необхідно ознайомити студента з сучасним станом проблеми, що вивчається. Для викладання медичної біології це є надзвичайно актуальним, оскільки темпи розвитку біологічних наук зараз випереджують можливості включення інформації про нові досягнення у підручники. По-третє, лектору необхідно продемонструвати практичне значення матеріалу для медицини.

Яке значення практичного заняття в цих умовах? Перш за все, на практичному занятті студент повинен оволодіти практичними навичками; друга мета - контроль і корекція знань. Так, наприклад, при вивченні молекулярно-генетичних методів діагностики бажано дати студентами електрофореграми ДНК для аналізу; для оволодіння популяційно-статистичним методом - врахувати в групі студентів частоти генів, використовуючи прості наочні ознаки (здатність згортати шматок у трубочку, чутливість до смаку тіокарбаміду тощо). Такі практичні завдання дають можливість викладачу також оцінити й рівень теоретичної підготовки при поясненні студентами отриманих результатів.

Важлива роль в системі навчання належить модульному контролю. Доцільно пропонувати на модульний контроль питання біології, які мають значення для практичної діяльності лікаря. Оцінка, яку студент отримує на модульному контролі, повинна в більшому ступені визначатись практичними навичками студента.

Багаторічний досвід викладання медичної біології з використанням системи модульних контролів показав, що для створення у студентів цілісного уявлення про різні рівні організації життя недостатньо контролю знань кожного розділу дисципліни окремо. Тому в Одеському національному медичному університеті в цьому навчальному році заплановано проведення усного модульного контролю з цих розділів програми після вивчення курсу медичної біології.

Вважаємо, що подібний підхід дозволить підвищити ефективність викладання медичної біології, буде сприяти більш глибокому усвідомленню студентами вивченого матеріалу та формуванню творчої особистості.

Висновки. Інформаційний вибух та легка доступність великого обсягу фактичного матеріалу потребує зміни підходів до викладання медичної біології.

UDC 611.018+378.147

ПОЄДНАННЯ КЛАСИЧНИХ ТА НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ НА НОВОМУ ЕТАПІ

В.І. Шепітько, А.В. Пирог-Заказникова, С.М. Білаш, Г.А. Єрошенко, О.Д. Лисаченко, О.В. Вільхова, Л.Б. Пелипенко, О.С. Якушко, Н.Ф. Єр'оміна

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» (м. Полтава)

COMBINATOIN OF CLASSIC AND LATEAT TECHNOLOGIES WHILE TEACHING HISTOLOGY, CYTOLOGY AND EMBRIOLOGY AT THE NEW STAGE

V.I.Shepitko, A.V. Pirog-Zakaznikova, S.M. Bilash, G.A. Yeroshenko, O.D. Lisaschenko, O.V. Vilhova, L.B. Pelipenko, O.S. Yakushko, N.F. Yeromina

Higher state educational institution of Ukraine «Ukrainian medical stomatologic academy» (Poltava)

Резюме: В статті розглядається система викладання предмету гістології, цитології та ембріології в контексті використання класичних та новітніх технологій як засобу активізації пізнавальної діяльності студентів-медиків.

Resume. In the article the system of teaching of the subject of histology, cytology and embryology is examined in the context of the classic and newest technologies' use as to the mean of activation of cognitive activity of medical students.

Вступ. Сучасний період розвитку суспільства, оновлення всіх сфер життя потребує вищої медичної освіти, а зокрема від фундаментарних дисциплін якісно нового рівня спеціалістів. Якість підготовки фахівців значною мірою залежить від методів і прийомів навчання а також організації пізнавальної діяльності при викладанні предмету гістології, цитології та ембріології.

Основна частина. Сучасна освітня ситуація вимагає нових технологій підготовки фахівців до самостійної професії – лікаря, які б забезпечували творчу самореалізацію в медичній практиці, розвивали логічне та клінічне мислення. На жаль, традиційна модель освіти, що спрямована на передачу знань, умінь та навичок, не відповідає вимогам сучасності. Діяльність викладачів предметів гістології, цитології та ембріології зазнає на новому етапі переорієнтації від інформаційно-організованого в керівництві самостійною навчально-пізнавальною, науково-дослідною і практичною діяльністю студентів із використанням інноваційних технологій. Найкраще відповідають технології інтерактивного навчання. Інтерактивний метод викладання предметів гістології, цитології та ембріології об'єднує класичні та новітні технології. При викладанні використовуємо спеціальні форми пізнавальної діяльності: бесіда, діалог, колективне навчання у дискусії. Все це супроводжується вивченням гістологічних препаратів за допомогою мікроскопічної техніки та замальовування побаченого в індивідуальні альбоми.

Інтерактивне навчання не є зовсім новим, адже подібні підходи застосовуються протягом багатьох років при вивченні нашого предмету. Але наявність сучасної техніки дозволяє нам розширити можливості доступу студентів до спеціальної інформації, як під час заняття, так і під час самостійної підготовки.

Застосування сучасних інформаційних технологій й навчальному процесі на кафедрі гістології та ембріології потребує змін у методиці викладання нашої дисципліни. Це пов'язано з тим, що викладач перестає бути для студентів єдиним джерелом отримання знань. Нині багато інформації можна знайти в мережі Інтернет. Інформаційно-комунікативні технології посилюють роль студента в активному пізнанні. Під час заняття студенти отримують інформацію з різних носіїв та за допомогою викладачів її опрацьовують. За вимогами Болонського процесу збільшується частина самостійної роботи студентів по нашому предмету. Таким чином інформаційно-комунікаційні та інформаційні технології навчання дають змогу забезпечити студентів електронними навчальними ресурсами для самостійного опрацьовування.

Важливим етапом підготовки студента до практичного заняття є самоконтроль. Для цього в комп'ютерних навчальних класах створений елемент «Тестові завдання для самоконтролю», який дають можливість самостійно пройти тестування. Тестування можливе в навчальному (тренувальному) та контролюючому режимах. Після завершення тестування студент має змогу побачити результати оцінку і правильність своїх відповідей.

Тестувальні елементи комп'ютерного навчання активно використовуються при підготовці до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-1», який є комплексом засобів стандартизованої оцінки рівня професійної компетентності, що є складовою частиною державної атестації студентів. Для підготовки до ліцензійних іспитів створені спеціальні електронні навчальні програми в яких студенти, що атестуватимуться в поточному навчальному році опрацьовують профільні бази тестових завдань та екзаменаційні буклети минулих років. Крім того створені мультимедійні лекції по підготовці до ліцензійного іспиту, для студентів всіх факультетів.

Сучасна освіта вимагає нових технологій підготовки майбутніх спеціалістів, які б забезпечували творчу самореалізацію, розвивали теоретичний і емпіричний стиль мислення. Інноваційне навчання – навчальна діяльність, які ґрунтуються на оригінальних методиках розвитку різноманітного мислення, творчих здібностей.

Висновки. Використання класичних та новітніх технологій в ході викладання предмету гістології та ембріології сприяє позитивній взаємодії між учасниками навчального процесу. Це незмінно позначається на якості засвоєння студентами знань з предмету, активізує пізнавальну діяльність студентів, розвиває логічне та в майбутньому клінічне мислення та вміння в подальшому застосовувати свої знання в практиці лікаря.

Література

1. Дичківська І.М., Інноваційні педагогічні технології. Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 200 с.
2. Інновації як фактор модернізації та підвищення якості вищої освіти./Укл. Н.В. Артикуца, О.М. Калачук, Т.О. Ліщук; На УКМА. – К.: СтилоС.2006. – 360 с.
3. Освітні технології /За ред. О.М. П... 16. 2008. – 222 с.

4. Пяткова Г.П. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі: – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003 – 55с.
5. Солдатенко М.М. Теорія та практика самостійної пізнавальної діяльності, – К., 2006.
6. Суворова Н. Интерактивное обучение: новые подходы// Инновации в образовании. – 2001. – №5 – с.106 – 108.
7. Ауторской А.В. Современная дидактика. Учебник для вузов. – С-Пб: Питер. 2001, 544 с.

УДК 617.3-056.265 (07) (477)

СУЧАСНЕ БАЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ „ТРАВМАТОЛОГІЯ ТА ОРТОПЕДІЯ” В РАКУРСІ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ

*Шимон В.М., Болдіжар О.О., Василюнець М.М., Шимон М.В., Вайнагії О.М.
Ужгородський національний університет, Ужгород, Україна*

MEDICAL INSTITUTES AND LOOK IT TEACHING A SUBJECT “TRAVMATOLOGY AND ORTHOPEDY” IN MODUL SYSTEM

*Shimon V.M., Boldizhar O.O., Vasilinets M.M., Shimon M. V., Vajnagij O.M.
Uzhghorod's National university, Medical faculty, Uzhgorod, Ukraine*

СОВРЕМЕННЫЙ ВЗГЛЯД НА ПРЕПОДАВАНИЕ ДИСЦИПЛИНЫ «ТРАВМАТОЛОГИЯ И ОРТОПЕДИЯ» В РАКУРСЕ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ

*Шимон В.М., Болдіжар А.А., Василюнець М.М., Шимон М. В., Вайнагії О.М.
Ужгородський національний університет, Ужгород, Україна*

Teaching program using now in studing traumatology and orthopedy is unquite and demandes many changes before employment. Ukraine enter Bolon's process early, teaching has all elcmenis of European education Adding of Ukraine to Bolon's sistem of education means coming to European community, but not for necessity increasing quality of education.

Key words: student, teaching program, Bolon's process.

Учебная программа, которая существует на данный момент по изучению травматологии и ортопедии в современной трактовке является неусовершенствованной и такой, которая требует многих изменений, прежде чем будет приведена в действие. Украина вступила в Болонский процесс обучения студентов своевременно, обучение по ней имеет все атрибуты Европейского образования. Присоединение Украины к Болонской системе образования свидетельствует о ее желании войти в Европейское содружество, а не о потребности и необходимости повышения качества обучения.

Ключевые слова: студент, учебная программа, Болонская система.

Вступ. Реформування вищої освіти в Україні, з ціллю повноцінного входження в систему світової – європейської освіти, має на меті створення умов для отримання вищої освіти світового рівня, випуск конкурентно - спроможних кадрів та можливість їх працевлаштування в будь-якій частині світу, підвищення рейтингу національної освіти та науково-педагогічних кадрів на європейському та світовому ринку вищої освіти [1, 4].

Згідно цього і проходить входження вищих учбових закладів України, в тому числі і медичних закладів, у «Болонський процес».

Положення «Болонського процесу» вимагають не тільки певних організаційно-структурних змін, але і збільшення часу на самостійну роботу студента, її індивідуалізації, а також введення виробничої практики у семестровий період для засвоєння та вдосконалення практичних навичок та знань [2, 5].

Щоб скласти уяву про якусь конкретну дисципліну необхідно її вивчити досконало: перспективу та стратегію її розвитку. В тому числі необхідно зупинитися на історичному прошарку дисципліни «Травматологія та ортопедія».